

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 08/2026 van 20 januari 2026

Betreft: advies met betrekking tot een voorontwerp van wet *tot wijziging van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de wet van 17 juli 2001 betreffende de machtiging voor de federale overheidsdiensten om zich te verenigen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid* (CO-A-2025-207)

Trefwoorden: hergebruik van informatie uit de overheidssector – Datagovernanceverordening – bevoegd orgaan – verwerkingsverantwoordelijke – KSZ – sociale persoonsgegevens – Smals – Egov Select

Vertaling

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding, ontvangen op 3 december 2025;

Gelet op het verzoek om aanvullende informatie dat op 22 december 2025 aan de aanvrager is toegezonden;

Gelet op de aanvullende informatie die de aanvrager op 12 januari 2026 heeft verstrekt;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 20 januari 2026 het volgende advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager heeft bij de Autoriteit een aanvraag ingediend betreffende de **artikelen 2 tot en met 5** van een voorontwerp van wet *tot wijziging van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de wet van 17 juli 2001 betreffende de machtiging voor de federale overheidsdiensten om zich te verenigen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid* (hierna "**het ontwerp**", "**de KSZ-wet**" en "**de wet van 2001**").
2. Artikel 2 van het ontwerp wijzigt de KSZ-wet teneinde twee nieuwe opdrachten toe te kennen aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna "**de KSZ**"): deze zou voortaan een "*bevoegd orgaan*" zijn in de zin van artikel 7 van Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 *betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (Datagovernanceverordening)* (hierna "**de Datagovernanceverordening**") en een "*centraal informatiepunt*" in de zin van artikel 8 van diezelfde verordening.
3. Artikel 3 van het ontwerp wijzigt artikel 14, eerste lid, van de KSZ-wet, zodat sociale persoonsgegevens¹ kunnen worden meegedeeld aan het Rekenhof "*voor de vervulling van zijn taken*", zonder de verplichte tussenkomst van de KSZ, en dit volgens de nadere regels bepaald door de Koning.
4. Ten slotte wijzigen de artikelen 4 en 5 van het ontwerp respectievelijk de KSZ-wet en de wet van 2001, zodat Smals en Egov Select opleidingen kunnen organiseren voor het personeel van deze verenigingen of hun leden, met het oog op de specialisatie en de voortdurende vorming van hun personeel en dat van deze leden.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Dit advies is als volgt opgebouwd:

II.1. De KSZ als bevoegd orgaan en centraal informatiepunt in de zin van de Datagovernanceverordening	3
II.2. De mededeling van sociale persoonsgegevens aan het Rekenhof.....	10

¹ Gedefinieerd in artikel 2, 6°, van de KSZ-wet.

II.3. De aan Smals en Egov Select toegewezen opleidingsopdracht	15
---	----

II.1. De KSZ als bevoegd orgaan en centraal informatiepunt in de zin van de Datagovernanceverordening

5. Artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat de KSZ voortaan als opdracht heeft: "***binnen het kader van de opdrachten bedoeld in deze wet, het vervullen van de rollen van bevoegd orgaan voor de technische bijstand inzake hergebruik van informatie uit de overheidssector en van centraal informatiepunt bedoeld respectievelijk in de artikelen 7 en 8 van de Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724***" (in vet aangeduid door de Autoriteit).

6. Allereerst heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht te bevestigen dat het ontwerp **niet tot doel heeft de KSZ te machtigen overeenkomstig artikel 7.2** van de Datagovernanceverordening. Deze bepaling voorziet in het volgende: "*De bevoegde organen kunnen ook de bevoegdheid krijgen toegang met het oog op hergebruik van de in artikel 3, lid 1, bedoelde gegevenscategorieën te verlenen, op grond van het Unierecht of het nationale recht dat voorziet in het verlenen van die toegang.*" Hij antwoordde het volgende: "***Elke authentieke bron beslist zelf autonoom of persoonsgegevens al dan niet aan een derde kunnen worden overgemaakt. Een mededeling van persoonsgegevens door een actor van het netwerk van de sociale zekerheid vergt in beginsel wel een voorafgaande beraadslaging van het informatieveiligheidscomité. De KSZ heeft bijgevolg zelf geen bevoegdheid tot het verlenen van toegang tot persoonsgegevens maar moet zich te allen tijde schikken naar het oordeel van de bevoegde authentieke bronnen (deze beslissen eerst of ze persoonsgegevens willen meedelen) en het informatieveiligheidscomité (dat beslist vervolgens of persoonsgegevens mogen worden meegedeeld en onder welke voorwaarden dat moet gebeuren^[2]).***" (in vet aangeduid door de Autoriteit)

7. De Autoriteit neemt akte van dit antwoord en van het feit dat het ontwerp niet tot doel heeft de KSZ te machtigen om toegang te verlenen met het oog op hergebruik overeenkomstig artikel 7.2 van de Datagovernanceverordening.

8. Voorts maakt de toevoeging van een opdracht aan de KSZ binnen het algemene kader van de "*opdrachten bedoeld*" in de KSZ-wet het niet mogelijk om concreet inzicht te krijgen in de draagwijdte van deze nieuwe opdracht van de KSZ op het vlak van de verwerking van persoonsgegevens. Aangezien **de Datagovernanceverordening van toepassing is op verzoeken tot hergebruik van**

² Zie in dit verband overweging nr. 22.

bepaalde categorieën van gegevens die in het bezit zijn van openbare lichamen³, heeft de Autoriteit de aanvrager gevraagd of het ontwerp niet veeleer het volgende zou kunnen bepalen: de KSZ heeft als opdracht om de rol van bevoegd orgaan te vervullen voor de technische bijstand als bedoeld in artikel 7, 1. en 4., van de Datagovernanceverordening in het kader van verzoeken tot toegang met het oog op hergebruik van sociale persoonsgegevens die, met tussenkomst van de KSZ, toegankelijk zijn bij de instellingen van sociale zekerheid overeenkomstig artikel 14 van de KSZ-wet, of die door de KSZ zelf worden bewaard in het kader van de uitvoering van haar opdrachten krachtens diezelfde wet. Zo niet, dan heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht de concrete gevallen aan te geven die niet door dit voorstel zouden worden gedekt. De aanvrager antwoordde het volgende:

*“Zoals uitdrukkelijk vermeld in het voorontwerp van wet, gaat het om het opnemen van **twee rollen die kaderen binnen de (reeds bestaande) opdrachten van de KSZ**, zoals bedoeld in de wet van 15 januari 1990. Dat betekent dat de KSZ op basis van de gewijzigde regelgeving enkel zal overgaan tot het vervullen van taken die ze vandaag ook reeds uitoefent ten behoeve van de actoren van het wetenschappelijk onderzoek, **hetzij bij** de mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het door haar beheerde datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming (zie <https://dwh.ksz-bcss.fgov.be/nl/homepage/index.html>) met **toepassing van artikel 5 van de wet van 15 januari 1990, hetzij bij** de mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid door een bevoegde organisatie aan een derde met **toepassing van artikel 14 van de wet van 15 januari 1990**. De KSZ is aldus – binnen de sociale sector – het bevoegde orgaan dat bijstand verleent aan de openbare organisaties (zoals de openbare instellingen van sociale zekerheid) die persoonsgegevens ter beschikking stellen met het oog op hergebruik. Zij zorgt daarbij voor de technische steun in de zin van de DGA, onder meer door het aanbieden van een beveiligde verwerkingsomgeving voor het verlenen van toegang tot persoonsgegevens en door het koppelen en pseudonimiseren van persoonsgegevens.”* (in vet aangeduid door de Autoriteit)

*“Het opnemen van de rol van bevoegd orgaan voor de technische bijstand inzake hergebruik van informatie uit de overheidssector (artikel 7 DGA) **geschiedt steeds binnen de KSZ-opdrachten voorzien in de artikelen 5 en 14 van de wet van 15 januari 1990**. In beginsel moet het informatieveiligheidscomité daarbij vooraf een beraadslaging verlenen, met toepassing van artikel 15 van de wet van 15 januari 1990.”* (in vet aangeduid door de Autoriteit)

³ Zie met name de artikelen 1.1.a), 3.1 en 5 van de Datagovernanceverordening.

9. Artikel 7.4 van de Datagovernanceverordening bepaalt waaruit de "bijstand" bestaat die een bevoegd orgaan in de zin van artikel 7.1 moet verlenen. Deze bijstand "**omvat, indien nodig**" (in vet aangeduid door de Autoriteit):

"a) **technische steun, door een beveiligde verwerkingsomgeving ter beschikking te stellen voor het verlenen van toegang tot gegevens met het oog op hergebruik** [; met dien verstande dat artikel 2.20) van de Datagovernanceverordening **de beveiligde verwerkingsomgeving** als volgt definieert: "de fysieke of virtuele omgeving en organisatorische middelen **om te zorgen voor de naleving van het Unierecht, zoals Verordening (EU) 2016/679, met name wat betreft de rechten van datasubjecten, intellectuele-eigendomsrechten, en handels- en statistisch geheim, integriteit en toegankelijkheid, alsook van het toepasselijke nationale recht, en om de entiteit die de beveiligde verwerkingsomgeving biedt in staat te stellen alle gegevensverwerkingsactiviteiten te bepalen en er toezicht op te houden**, met inbegrip van het tonen, opslaan, downloaden en exporteren van gegevens en het berekenen van afgeleide gegevens door middel van computeralgoritmen" (in vet aangeduid door de Autoriteit)⁴];

b) **richtsnoeren** over hoe die gegevens het best kunnen worden gestructureerd en opgeslagen zodat ze gemakkelijk toegankelijk zijn, en de daarbij benodigde **technische steun**;

c) **technische steun voor pseudonimisering en de garantie dat de gegevensverwerking plaatsvindt op een wijze die de privacy, vertrouwelijkheid, integriteit en toegankelijkheid van de informatie** in de gegevens waarvoor hergebruik wordt toegestaan, **effectief beschermt, met inbegrip van technieken voor de anonimisering, veralgemening, schrapping en randomisering van persoonsgegevens of andere geavanceerde methoden voor privacybescherming, en de verwijdering van commercieel vertrouwelijke informatie, met inbegrip van bedrijfsgeheimen of door intellectuele-eigendomsrechten beschermde inhoud**;

⁴ Overweging nr. 7 van de Datagovernanceverordening stelt verder het volgende:

"Er zijn technieken die analyses van databanken met persoonsgegevens mogelijk maken, zoals anonimisering, differentiële privacy, generalisering, onderdrukking en randomisering, het gebruik van synthetische gegevens of soortgelijke methoden, en andere geavanceerde methoden om de privacy te beschermen, die kunnen bijdragen tot een privacyvriendelijkere gegevensverwerking. De lidstaten moeten steun verlenen aan openbare lichamen om optimaal gebruik te maken van dergelijke technieken en aldus zo veel mogelijk gegevens beschikbaar te stellen voor gegevensdeling. De toepassing van dergelijke technieken, in combinatie met omvattende effectbeoordelingen op het gebied van gegevensbescherming en andere beschermingsmaatregelen, kan bijdragen tot meer veiligheid bij het gebruik en hergebruik van persoonsgegevens en moet het veilige hergebruik van commercieel vertrouwelijke bedrijfsgegevens voor onderzoeks-, innovatie- en statistische doeleinden waarborgen. In veel gevallen betekent de toepassing van dergelijke technieken, effectbeoordelingen en andere beschermingsmaatregelen dat gegevens alleen mogen worden gebruikt en hergebruikt binnen een beveiligde verwerkingsomgeving die ter beschikking gesteld wordt of gecontroleerd wordt door het openbaar lichaam. Op Unieniveau is ervaring opgedaan met dergelijke veilige verwerkingsomgevingen die op basis van Verordening (EU) nr. 557/2013 van de Commissie [...] worden gebruikt voor onderzoek naar statistische microgegevens. In het algemeen moet voor de verwerking van persoonsgegevens voldaan zijn aan een of meer van de in de artikelen 6 en 9 van Verordening (EU) 2016/679 bepaalde rechtsgrondslagen voor verwerking."

*d) waar relevant, **het bijstaan** van de openbare lichamen **bij het ondersteunen** van hergebruikers **die datasubjecten verzoeken om toestemming** voor hergebruik of gegevenshouders verzoeken om toelating in overeenstemming met hun specifieke besluiten, inclusief wat betreft de jurisdictie waar men de gegevensverwerking wil laten plaatsvinden, en **het bijstaan van de openbare lichamen bij het opzetten van technische mechanismen die de doorgifte van verzoeken om toestemming** of toelating van hergebruikers **mogelijk maken**, indien praktisch haalbaar;*

e) het bijstaan van de openbare lichamen bij het beoordelen van de toereikendheid van de door een hergebruiker aangegane contractuele verbintenissen, op grond van artikel 5, lid 10." (in vet aangeduid door de Autoriteit)

10. Aangezien deze bepaling niet op uitputtende wijze vastlegt waaruit de betrokken bijstand kan bestaan ("omvat") en evenmin automatisch oplegt dat elk bevoegd orgaan de voormelde vormen van bijstand aanbiedt ("indien nodig"), heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht te bevestigen dat de KSZ krachtens het ontwerp alle voormelde vormen van bijstand zou moeten verlenen en geen andere vormen van bijstand die een verwerking van persoonsgegevens inhouden. Zo niet, dan heeft zij de aanvrager verzocht te verduidelijken welke vorm van bijstand de KSZ zou moeten of kunnen verlenen. De aanvrager antwoordde het volgende:

*"De bepalingen van de DGA (in het bijzonder artikel 7, 4) en de wet van 15 januari 1990 (in het bijzonder de artikelen 5 en 14) moeten samen gelezen worden. **De KSZ zal geen andere bijstand verlenen dan deze vermeld in de beide regelgevende teksten.** Zij zal daarbij desgevallend rekening houden met de beslissingen van het informatieveiligheidscomité (inzake de vereiste controle, de implementatie van kwaliteitsregels,...)." (in vet aangeduid door de Autoriteit).*

11. Artikel 8 van de Datagovernanceverordening bepaalt de rol van het centraal informatiepunt dat de KSZ krachtens het ontwerp zou vormen:

"1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle relevante informatie in verband met de toepassing van de artikelen 5 en 6 beschikbaar en gemakkelijk toegankelijk is via één centraal informatiepunt. De lidstaten kunnen een nieuw lichaam oprichten, of een bestaand lichaam of een bestaande structuur aanwijzen als het centraal informatiepunt. Het centraal informatiepunt kan gekoppeld zijn aan sectorale, regionale of lokale informatiepunten. De functies van het centraal informatiepunt kunnen worden geautomatiseerd op voorwaarde dat het openbaar lichaam voor adequate ondersteuning zorgt.

2. Het centraal informatiepunt is bevoegd **verzoeken om informatie of hergebruik** met betrekking tot de in artikel 3, lid 1, bedoelde gegevenscategorieën te **ontvangen en geeft ze door**, indien mogelijk en passend langs geautomatiseerde weg, **aan de** bevoegde openbare **lichamen** of, waar relevant, aan de in artikel 7, lid 1, bedoelde bevoegde organen. Het centraal informatiepunt stelt langs elektronische weg een doorzoekbare overzichtslijst beschikbaar met een overzicht van alle beschikbare gegevensbronnen, met inbegrip van, waar relevant, de gegevensbronnen die beschikbaar zijn op sectorale, regionale of lokale informatiepunten, met relevante informatie over de beschikbare gegevens, waaronder ten minste het format en de omvang van de gegevens en de voorwaarden voor het hergebruik ervan.

3. Het centraal informatiepunt kan een afzonderlijk, vereenvoudigd en goed gedocumenteerd informatiekanaal instellen voor kmo's en start-ups, dat inspeelt op hun behoeften en capaciteiten met betrekking tot verzoeken om hergebruik van de in artikel 3, lid 1, bedoelde gegevenscategorieën.

[...].” (in vet aangeduid door de Autoriteit)

12. Op basis van de voorgaande uiteenzettingen en de door de aanvrager verstrekte antwoorden is de Autoriteit van oordeel dat **het dispositief van het ontwerp veeleer en duidelijker zou moeten bepalen dat** de KSZ als opdracht heeft de rol van centraal informatiepunt als bedoeld in artikel 8 van de Datagovernanceverordening te vervullen, alsmede de rol van bevoegd orgaan voor de technische bijstand als bedoeld in artikel 7, 1. en 4., a) tot en met e), van de Datagovernanceverordening en in de artikelen 5 en 14 van de KSZ-wet⁵, in het kader van verzoeken tot toegang met het oog op hergebruik van sociale persoonsgegevens die, met tussenkomst van de KSZ, toegankelijk zijn bij de instellingen van sociale zekerheid krachtens artikel 14 van de KSZ-wet. Op die manier zal de KSZ haar nieuwe rollen kunnen vervullen telkens wanneer een hergebruiker een verzoek indient voor sociale persoonsgegevens die beschikbaar zijn bij de betrokken instellingen van sociale zekerheid.
13. Bovendien **bepaalt het ontwerp niet wie verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens die aan de KSZ kan worden toegerekend** in het kader van haar nieuwe opdrachten. Uit de in overweging nr. 9 aangehaalde bepalingen (en de vetgedrukte en onderstreepte passages) blijkt nochtans duidelijk dat **de KSZ een doorslaggevende rol zal spelen bij de verwerking van persoonsgegevens**. In dit verband is de Autoriteit in haar adviespraktijk van oordeel **dat een overheidsinstantie** (of een particuliere entiteit) **in principe verantwoordelijk is voor de gegevensverwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van de haar toevertrouwde**

⁵ Voor zover de aanvrager van oordeel is dat de KSZ in de context van hergebruik, in het kader van deze twee bepalingen, technische bijstand verleent in de zin van de Datagovernanceverordening.

taak van algemeen belang (of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan haar is verleend)⁶ of die noodzakelijk is voor de wettelijke verplichting die op haar rust⁷ krachtens de norm in kwestie^{8,9}. (Opmerking: de Autoriteit sluit in theorie niet uit dat een verwerkingsopdracht in de zin van de AVG aan een overheidsinstantie kan worden toevertrouwd.¹⁰)

14. De Autoriteit benadrukt terloops dat, in gevallen van complexe gegevensverwerkingsactiviteiten die een aanzienlijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengen, de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke door de toepasselijke wetgeving **een belangrijke**

⁶ Artikel 6.1.e) van de AVG.

⁷ Artikel 6.1.c) van de AVG.

⁸ Zie met name de volgende adviezen: advies nr. 24/2024 van 18 maart 2024 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot wijziging van de Wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (CO-A-2023-554)*; advies nr. 164/2023 van 18 december 2023 *betreffende een voorontwerp van wet tot optimalisatie van het verzelfstandigd beheer en van de werking van de rechterlijke orde (CO-A-2023-503)*, overwegingen nrs. 5-16; advies nr. 163/2023 van 18 december 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet houdende het sociaal statuut van de magistraat (CO-A-2023-465)*, overwegingen nrs. 56-67; advies nr. 154/2023 van 20 oktober 2023 *over een Gezamenlijk decreet en ordonnantie houdende het Wetboek voor governance en gegevensbeheer en de aanduiding van de cartografische databank URBIS (CO-A-2023-407)*, overweging nr. 167; advies nr. 143/2023 van 29 september 2023 *betreffende een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienst integratoren van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap, genaamd Banque Carrefour d'échange de données (niet voor instemming voorgelegd) (CO-A-2023-375)*, en betreffende een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap tot aanwijzing van de dienstenintegrator van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap en een ontwerp van samenwerkingsakkoord betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke dienst van de Waalse Regering en de Franse Gemeenschap, genaamd 'Banque Carrefour d'échange de données' (niet voor instemming voorgelegd) (CO-A-2023-376), overweging nr. 7 en volgende;

advies nr. 83/2023 van 27 april 2023 *over een Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 4 april 2019 betreffende het elektronisch uitwisselingsplatform voor gezondheidsgegevens (CO-A-2023-147)*, overweging nr. 11; advies nr. 82/2023 van 27 april 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet betreffende de oprichting en het beheer van de Federal Learning Account (CO-A-2023-052)*, overwegingen nrs. 6-17; advies nr. 62/2023 van 9 maart 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (CO-A-2023-030)*, overweging nr. 18 en volgende; advies nr. 227/2022 van 29 september 2022 *betreffende een voorontwerp van decreet over open data en het hergebruik van overheidsinformatie (CO-A-2022-209)*, overwegingen nrs. 17-23; advies nr. 131/2022 van 1 juli 2022 *met betrekking tot een wetsontwerp tot oprichting van de Kunstwerkcommissie en ter verbetering van de sociale bescherming van de kunstwerkers (CO-A-2022-128)* en *met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de werking van de Kunstwerkcommissie en de verbetering van de sociale bescherming van de kunstwerkers (CO-A-2022-129)*, overweging nr. 55 en volgende;

advies nr. 129/2022 van 1 juli 2022 *betreffende de artikelen 2 en 7 tot en met 47 van een ontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake Economie (CO-A-2022-110)*, overweging nr. 42 en volgende; advies nr. 112/2022 van 3 juni 2022 *met betrekking tot een ontwerp van wet tot wijziging van het Sociaal Strafwetboek met het oog op de invoering van het eDossierplatform (CO-A-2022-096)*, overwegingen nrs. 37-41 en 87-88; advies nr. 37/2022 van 16 februari 2022 *betreffende een voorontwerp van decreet tot invoering van het gecentraliseerde platform voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling "E-Paysage" (CO-A-2022-003)*, overweging nr. 22; advies nr. 231/2021 van 3 december 2021 *met betrekking tot een voorontwerp van ordonnantie betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer (CO-A-2021-227)*, overwegingen nrs. 35-37; advies nr. 127/2021 van 28 juli 2021 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (CO-A-2021-127)*, overwegingen nrs. 11-20.

⁹ Deze benadering is overigens in overeenstemming met het recente arrest van het Hof van Justitie (Derde kamer) van 11 januari 2024, *Belgische Staat tegen Gegevensbeschermingsautoriteit*, zaak C-231/22, betreffende de verantwoordelijkheid van het Belgisch Staatsblad.

¹⁰ De Autoriteit heeft bijvoorbeeld erkend dat dit mogelijk is onder de volgende voorwaarden. Ten eerste moet de wetgever dit op duidelijke en coherente wijze bepalen en **waarborgen dat de verwerker, in het kader van de betrokken verwerking, daadwerkelijk gehouden is te handelen overeenkomstig de instructies van de overheidsinstanties die van zijn diensten gebruikmaken**. Volgens de AVG handelt de verwerker immers namens de verwerkingsverantwoordelijke, verwerkt hij de gegevens uitsluitend op basis van schriftelijke instructies van de verwerkingsverantwoordelijke en mag hij de doeleinden en middelen van de verwerking niet bepalen. De feiten en het normatieve kader moeten deze realiteit weerspiegelen. Ten tweede **moet de verwerkingsverantwoordelijke**, overeenkomstig het toepasselijke normatieve kader, **de keuze hebben** om al dan niet een beroep te doen op de betrokken verwerker. Zie advies nr. 163/2023 van 18 december 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet houdende het sociaal statuut van de magistraat (CO-A-2023-465)*, overwegingen nrs. 62 en 67.

bijkomende waarborg biedt voor de bescherming van personen bij de verwerking van persoonsgegevens. **Juridisch gezien** is deze identificatie immers doorslaggevend¹¹. Zij draagt bij tot **de voorspelbaarheid** van de gegevensverwerking en tot **de effectiviteit** van de rechten die de betrokkene krachtens de AVG geniet. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke correct wordt geïdentificeerd in het toepasselijke normatieve kader, kan de betrokkene de instantie (FOD, directoraat-generaal, dienst, enz.) identificeren tot wie hij zich moet wenden om deze rechten uit te oefenen, zonder dat er rechtsonzekerheid ontstaat over de uitoefening ervan. *Mutatis mutandis* geldt dit ook voor het optreden van de Autoriteit zelf. **In de praktijk** maakt de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke het bovendien mogelijk om duidelijk de operationele rol van de betrokken entiteiten bij de gegevensverwerking vast te stellen, los van de vraag welke rechtspersoon bijvoorbeeld burgerrechtelijk of politiek aansprakelijk zou zijn voor een eventuele inbreuk op de AVG. De aangewezen overheidsinstantie kan zich in dit verband beroepen op de verplichtingen waaraan zij op het gebied van gegevensbescherming is onderworpen.

15. De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd of hij ook voor ogen had dat de KSZ de verantwoordelijkheid van verwerkingsverantwoordelijke zou dragen in het kader van de uitvoering van de twee opdrachten waarmee zij krachtens het ontwerp zal worden belast (bevoegd orgaan en centraal informatiepunt). Zo niet, dan heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht de beoogde verantwoordelijkheid van de KSZ te verduidelijken. De aanvrager antwoordde het volgende:

“De KSZ is uitsluitend verwerkingsverantwoordelijke voor wat betreft de koppeling en de pseudonimisering van persoonsgegevens uit diverse authentieke bronnen en de eventuele opslag ervan in het door haar beheerde datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming. Elke authentieke bron blijft op zich verwerkingsverantwoordelijke voor de door haar, in het kader van de door de regelgeving toegekende opdrachten, bijgehouden persoonsgegevens. Elke bestemming (“personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming” in de zin van artikel 5 van de wet van 15 januari 1990) wordt verwerkingsverantwoordelijke voor de ontvangen (gepseudonimiseerde) persoonsgegevens. De verwerkingsverantwoordelijkheid van de KSZ is dus beperkt.”

16. De Autoriteit neemt akte van dit antwoord en benadrukt dat, meer in het algemeen, in de huidige context van het hergebruik van sociale persoonsgegevens, de KSZ **verantwoordelijk** zal zijn **voor de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar**

¹¹ De verwerkingsverantwoordelijke is degene op wie de in de AVG neergelegde verplichtingen rusten (zie bijvoorbeeld de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG betreffende de rechten van de betrokkene) en is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering ervan (zie bijvoorbeeld de artikelen 5.2, 24, 79 en 82 van de AVG).

opdrachten als centraal informatiepunt als bedoeld in artikel 8 van de Datagovernance-verordening en als bevoegd orgaan voor de technische bijstand als bedoeld in artikel 7, 1. en 4., a) tot en met e), en in de artikelen 5 en 14 van de KSZ-wet. Het ontwerp zou dit moeten specificeren. **De omvang van de verantwoordelijkheid van de KSZ zal afhangen van de bijstandsoopdracht die *in concreto* wordt uitgevoerd.** Zo zal zij bijvoorbeeld verantwoordelijk zijn voor de beveiligde verwerkingsomgeving en eveneens voor de verwerkingen van gegevens inzake pseudonimisering of anonimisering die zij zal uitvoeren om te helpen voldoen aan verzoeken tot hergebruik van sociale persoonsgegevens.

II.2. De mededeling van sociale persoonsgegevens aan het Rekenhof

17. Begin dit jaar heeft de Autoriteit zich reeds uitgesproken over de mededeling van sociale persoonsgegevens aan het Rekenhof in het kader van haar advies nr. 10/2025 van 27 februari 2025 *betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de mededeling van persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid aan het Rekenhof zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (hierna "**het advies nr. 10/2025**")¹².

18. Overeenkomstig het ontwerp zou artikel 14 van de KSZ-wet voortaan het volgende bepalen:

"De mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door of aan instellingen van sociale zekerheid gebeurt met tussenkomst van de Kruispuntbank behalve indien het gaat om een mededeling respectievelijk aan of door volgende personen :

[...]

[toevoeging van het ontwerp: "*6° volgens de nadere regels bepaald door de Koning, het Rekenhof, **voor de vervulling van zijn taken***"]

[...]." *(in vet aangeduid door de Autoriteit)*

19. Het **doel van deze afwijking** wordt in de memorie van toelichting als volgt uitgelegd:

*"Het is gebleken dat de **doorlooptijd voor de mededeling** van persoonsgegevens door actoren van het netwerk van de sociale zekerheid aan het Rekenhof via de Kruispuntbank van de sociale zekerheid **relatief veel tijd in beslag neemt, met vertragingen bij het uitvoeren van de analyses tot gevolg. De Kruispuntbank van de sociale zekerheid moet immers steeds nagaan welke rol zij binnen een project te vervullen heeft, daarbij rekening houdend met haar prioriteiten.** Daarenboven kunnen analyses van het*

¹² Zie in dit verband ook het advies van de Raad van State nr. 77.783/16 van 18 juni 2025 *over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot regeling van de mededeling van sociale persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid aan het Rekenhof zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid'*, meegedeeld door de aanvrager op verzoek van de Autoriteit.

*Rekenhof leiden **tot inzichten die het gebruik van bijkomende persoonsgegevens vereisen** (als de Kruispuntbank van de sociale zekerheid moet tussenkomen bij de mededeling van die bijkomende persoonsgegevens kan er opnieuw sprake zijn van vertragingen)."* (in vet aangeduid door de Autoriteit)

20. De Autoriteit heeft de aanvrager bevestigd over de draagwijdte van de voormelde laatste zin, die zij niet begreep, en heeft de aanvrager bijgevolg verzocht te bevestigen dat het enige probleem bij de mededeling van gegevens aan het Rekenhof betrekking heeft op de termijn waarbinnen de KSZ zijn aanvragen behandelt. Hij heeft dit als volgt bevestigd:

*"De doorlooptijd voor het verkrijgen van persoonsgegevens met de tussenkomst van de KSZ neemt proportioneel veel tijd in beslag (met vertragingen inzake het uitvoeren van de analyses van het Rekenhof tot gevolg – binnen de KSZ moet immers steeds worden nagegaan, rekening houdend met haar prioriteiten, welke rol zij binnen een bepaald project te vervullen heeft). Daarenboven geven analyses soms nieuwe inzichten, die ook nieuwe persoonsgegevens vereisen, waarvoor een nieuwe aanvraag moet worden opgestart (indien de KSZ tussenkomt bij de mededeling, zonder dat zij een toegevoegde waarde kan bieden, kan er opnieuw sprake zijn van vertragingen). De tijdsduur is bovendien afhankelijk van de beschikbaarheid van de persoonsgegevens (vanzelfsprekend zijn die sneller beschikbaar bij de instellingen van sociale zekerheid zelf, de authentieke bronnen). **De niet-tussenkomst van de KSZ beoogt dus inderdaad een snellere uitvoering van de opdrachten van de taken van het Rekenhof**, echter zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité (dat zal nog steeds een beraadslaging moeten verlenen en nagaan of er is voldaan aan de beginselen van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en integriteit en vertrouwelijkheid." (in vet aangeduid door de Autoriteit)*

21. De memorie van toelichting bij het ontwerp preciseert bovendien het volgende: *"Het Rekenhof moet [...] nog steeds, zij het dan op louter vrijwillige basis, een beroep kunnen doen op de Kruispuntbank van de sociale zekerheid (aldus **zou de passage via de Kruispuntbank van de sociale zekerheid niet langer verplicht maar enkel toegelaten zijn**)."* (in vet aangeduid door de Autoriteit) De Autoriteit is van oordeel dat het dispositief van het ontwerp deze mogelijkheid voor het Rekenhof om niettemin een beroep te **kunnen** doen op het netwerk van de KSZ niet weerspiegelt, noch aangeeft in welke gevallen dit mogelijk zou zijn. Wat dit laatste punt betreft, begrijpt de Autoriteit evenwel dat het doel van het ontwerp erin bestaat het Rekenhof de mogelijkheid te bieden om geen gebruik te maken van het netwerk van de KSZ wanneer de uitoefening van zijn opdracht in het gedrang zou komen door de doorlooptijd voor de mededeling van de betrokken gegevens.

22. Dezelfde memorie van toelichting bevestigt ten slotte dat “[...] *een voorafgaande beraadslaging van het informatieveiligheidscomité [echter nog steeds] vereist [is]*” (in vet aangeduid door de Autoriteit) met het oog op de overdracht van persoonsgegevens door de actoren van het netwerk van de sociale zekerheid aan het Rekenhof¹³. De Autoriteit neemt hiervan akte en benadrukt terloops dat dit soort voorafgaande beraadslaging kan worden beschouwd als een **bijkomende waarborg** voor gegevensbescherming, in het kader van **de accountability van de verwerkingsverantwoordelijke**. Zoals overigens ook door de KSZ-wet zelf wordt benadrukt¹⁴, **kan** een dergelijke beraadslaging **nooit een eventuele leemte in het toepasselijke normatieve kader** (KSZ-wet en regels betreffende de opdrachten van het Rekenhof) **opvangen**¹⁵ wat betreft de bepaling van de essentiële elementen van de beoogde gegevensverwerkingen. Bovendien zal, in het kader van verzoeken tot hergebruik van gegevens (en ruimer nog, inzake de verwerking van persoonsgegevens), steeds de betrokken overheidsinstantie de initiële beslissing moeten nemen (hergebruik van gegevens; beoogde verwerking), overeenkomstig de AVG en het toepasselijke normatieve kader, rekening houdend met haar eigen verplichtingen als verwerkingsverantwoordelijke, met inbegrip van de verplichtingen inzake *accountability*. In dit verband dient eraan te worden herinnerd dat **de bijkomende waarborg die het informatieveiligheidscomité biedt, de verantwoordelijkheden van de overheidsinstantie waarop het verzoek tot hergebruik betrekking heeft, niet beperkt**.
23. In deze omstandigheden is de Autoriteit van oordeel dat het **dispositief van het ontwerp moet expliciteren** dat de uitzondering slechts van toepassing is **wanneer de betrokken gegevens niet kunnen worden meegedeeld aan het Rekenhof binnen een termijn die de goede uitvoering van de concrete opdracht die het uitvoert, waarborgt**. Met andere woorden, het Rekenhof zou kunnen afzien van de tussenkomst van de KSZ wanneer de termijn voor de mededeling van de gegevens door deze laatste **de uitoefening van zijn controleopdracht in het gedrang zou brengen**. Het is aan het Rekenhof om dit te **motiveren en te documenteren in het kader van zijn verplichting inzake accountability**, als verwerkingsverantwoordelijke. Bovendien herinnert de Autoriteit er **met name** aan dat **deze mogelijkheid op geen enkele wijze afbreuk mag doen aan het beginsel van minimale gegevensverwerking**. Met andere woorden, in de praktijk, indien bijvoorbeeld het beginsel van minimale gegevensverwerking vereist dat de gegevens vóór hun mededeling aan het Rekenhof worden gepseudonimiseerd (of zelfs geanonimiseerd), zal deze pseudonimisering (of anonimisering) moeten worden uitgevoerd volgens de regels van de kunst en de stand van de techniek.

¹³ Zie artikel 15 van de KSZ-wet.

¹⁴ Artikel 46, § 2, van de KSZ-wet.

¹⁵ Met andere woorden, bij gebrek aan een toereikend normatief kader voor de essentiële elementen van de beoogde gegevensmededeling, zal een gunstige beraadslaging van het informatieveiligheidscomité geen invloed hebben op de onwettigheid van de verwerking.

24. Wat de **opdrachten** (voortaan "taken") betreft in het kader waarvan sociale persoonsgegevens zouden worden meegedeeld, bepaalt overweging nr. 24 van advies nr. 10/2025 het volgende:

*"De Autoriteit bevroeg de aanvrager voorts omtrent voormelde "opdrachten zoals vastgesteld door **de regelgeving**" van het Rekenhof. De aanvrager verwijst terzake naar:*

- *artikel 180 van de Grondwet^[16];*
- *artikelen 5^[17] en 5bis^[18] van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof en*
- *artikel 10 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof^[19]." (nummering van de voetnoten aangepast in dit advies)*

¹⁶ "Artikel 180 Grondwet stipuleert o.m.: "(...) Dit Hof is belast met het nazien en het vereffenen der rekeningen van het algemeen bestuur en van allen die tegenover de staatskas rekenplichtig zijn. Het waakt ervoor dat geen artikel van de uitgaven der begroting wordt overschreden en dat geen overschrijving plaatsheeft. Het Hof oefent tevens algemeen toezicht uit op de verrichtingen met betrekking tot de vaststelling en de invordering van de door de Staat verkregen rechten, met inbegrip van de fiscale ontvangsten. Het stelt de rekeningen der verschillende besturen van de Staat vast en is er mee belast te dien einde alle nodige inlichtingen en bewijsstukken te verzamelen. (...)"

De wet kan aan het Rekenhof de controle op de begrotingen en de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten alsook de instellingen van openbaar nut die ervan afhankelijk, opdragen. (...)"

¹⁷ "Dit artikel 5 preciseert o.m.: "Het Hof is belast met het nazien en het vereffenen van de rekeningen van het algemeen bestuur en van allen die rekenplichtig zijn tegenover de Staatskas.

Het waakt erover dat geen enkel artikel van de uitgave der begroting wordt overschreden en dat geen overschrijving plaats heeft.

De verrichtingen met betrekking tot de vaststellingen en de invordering van de rechten verschuldigd aan de Staat en de provincies, met inbegrip van de fiscale ontvangsten, zijn onderworpen aan de algemene controle van het Rekenhof. De wijze waarop deze controle wordt uitgeoefend, wordt bepaald in een protocol tussen de Minister van Financiën en het Rekenhof.

Het stelt de rekenplichtigen van de verschillende besturen van de Staat vast en verzamelt te dien einde alle inlichtingen en bewijsstukken.

Het Rekenhof controleert a posteriori de goede besteding van de rijksmiddelen; het vergewist zich ervan dat de beginselen van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid in acht worden genomen.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers kan het Rekenhof gelasten onderzoeken van het beheer uit te voeren bij de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen."

¹⁸ "Dit artikel 5bis bepaalt: "Het Rekenhof kan zich te allen tijde alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, met betrekking tot het beheer en het budgettair en boekhoudkundig proces van de diensten van de Staat en van de openbare instellingen die met toepassing van artikel 5 aan zijn controle zijn onderworpen of die het nodig acht om zijn opdrachten te kunnen vervullen, doen verstrekken.

Het Rekenhof kan een controle ter plaatse organiseren in de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen.

De bevoegde overheid is verplicht binnen een termijn van ten hoogste één maand te antwoorden op de opmerkingen van het Rekenhof. Die termijn kan door het Rekenhof worden verlengd."

¹⁹ "Artikel 10 van deze wet van 16 mei 2003 stipuleert o.m.: "Het Rekenhof is belast met de controle van de algemene boekhouding en de begrotingsboekhouding van de in artikel bedoelde gemeenschappen en gewesten. Het waakt ervoor dat geen krediet van de uitgaven der begroting wordt overschreden en dat geen overschrijving plaatsheeft.

Het Hof is eveneens belast met het onderzoek en het vereffenen van de rekeningen van alle rekenplichtigen van die gemeenschappen en gewesten.

Het Rekenhof onderzoekt de wettigheid en de regelmatigheid van de uitgaven en de ontvangsten. Inzake de ontvangsten oefent het Rekenhof een algemene controle uit op de vaststelling en de invordering.

Het Rekenhof controleert de goede besteding van de overheidsmiddelen; het vergewist zich ervan dat de beginselen van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid in acht worden genomen.

Het Rekenhof is gemachtigd om zich alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook met betrekking tot het beheer van de diensten en openbare instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen, te doen verstrekken. (...)"

25. Op dit punt door de Autoriteit bevestigd, heeft de aanvrager bevestigd dat het eerder in het kader van advies nr. 10/2025 verstrekte antwoord nog steeds actueel is met betrekking tot de voortaan als "taken" aangeduide opdrachten van het Rekenhof, en indien dit niet het geval was, heeft de Autoriteit hem verzocht dit aan te vullen.
26. In dit verband **moet het dispositief** van het ontwerp, of minstens van het koninklijk besluit dat ter uitvoering daarvan zal worden genomen, zoals de Autoriteit reeds heeft aangegeven in overweging nr. 25 van haar advies nr. 10/2025, overeenkomstig de beginselen van voorspelbaarheid en legaliteit zoals met name verankerd in artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, **uitdrukkelijk verwijzen naar de wetgeving en de concrete bepalingen** die de opdrachten van het Rekenhof vaststellen en die aanleiding kunnen geven tot een verwerking van sociale persoonsgegevens die beschikbaar zijn bij de instellingen van sociale zekerheid.
27. Voor het overige, zoals de Autoriteit heeft aangegeven in overweging nr. 27 van haar advies nr. 10/2025, begrijpt zij en heeft zij overigens reeds eerder erkend dat het niet evident is om de toezichts-, onderzoeks- en controleopdrachten, en in het bijzonder de daarmee samenhangende gegevensverwerkingen, strikt af te bakenen overeenkomstig de beginselen van legaliteit en voorspelbaarheid. Zij heeft in deze context van de controle op de toepassing van het recht ook geoordeeld dat de bepaling van de essentiële elementen van de verwerking zal voortvloeien uit de materiële regels waarvan de controle wordt georganiseerd (in casu door het Rekenhof), evenals uit de regels (met inbegrip van procedurele regels) die de bevoegdheden van de betrokken overheidsinstantie regelen (uit deze bevoegdheden vloeien mogelijkheden voort tot verwerking van persoonsgegevens – zoals de raadpleging van databanken, de mededeling van documenten, het horen van personen, enz.)²⁰. In het licht van deze overwegingen dient het normatieve kader dat van toepassing is op het Rekenhof, waarover de Autoriteit zich hier niet uitspreekt, te worden toegepast.
28. Ten slotte verwijst de Autoriteit de aanvrager ook naar de overwegingen met betrekking tot de toepassing van het beginsel van **minimale gegevensverwerking** (eventuele pseudonimisering of anonimisering van de betrokken sociale persoonsgegevens, voor zover dit effectief verenigbaar is met het

²⁰ In verband met deze vaststelling, naast de verwijzingen vermeld in overweging nr. 20 van advies nr. 10/2025, zie bijvoorbeeld: advies nr. 77/2020 van 24 augustus 2020 *over een wetsvoorstel houdende het Wetboek van Strafrecht (CO-A-2020-059)*, overweging nr. 24; advies nr. 252/2022 van 1 december 2022 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot hervorming van boek II van het Strafwetboek (CO-A-2022-181)*, overweging nr. 9; en voor zeer concrete toepassingen van de beginselen ter zake, zie advies nr. 52/2022 van 9 maart 2022 *over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen (CO-A-2022-025)*; advies nr. 129/2022 van 1 juli 2022 *betreffende de artikelen 2 en 7 tot en met 47 van een ontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake Economie (CO-A-2022-110)*; advies nr. 34/2024 van 14 april 2024 *betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten (CO-A-2024-139)*, overweging nr. 28.

door het Rekenhof *in concreto* nagestreefde doeleinde), zoals uiteengezet in overwegingen nrs. 29 tot en met 31 van haar advies nr. 10/2025.

II.3. De aan Smals en Egov Select toegewezen opleidingsopdracht

29. **Artikel 17 bis van de KSZ-wet²¹ en artikel 2 van de wet van 2001** bepalen dat de instanties, overheidsdiensten en federale publiekrechtelijke rechtspersonen waarop deze bepalingen betrekking hebben²², zich kunnen "*verenigen in één of meerdere verenigingen voor het verrichten van hun werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid*" (in vet aangeduid door de Autoriteit), dat dergelijke verenigingen de vorm moeten aannemen van een vzw, dat de leden van dergelijke verenigingen "[...] *aan de verenigingen werken inzake informatiebeheer en informatieveiligheid [kunnen] toevertrouwen*" (in vet aangeduid door de Autoriteit) en dat het "*gespecialiseerd personeel van dergelijke verenigingen [...] aan hun leden ter beschikking [kan] worden gesteld en door deze laatsten in hun schoot [kan] worden tewerkgesteld*".
30. De memorie van toelichting bij het ontwerp verduidelijkt dat er momenteel twee dergelijke verenigingen bestaan, enerzijds **Smals** op grond van artikel 17 bis van de KSZ-wet en anderzijds **Egov Select** op grond van artikel 2 van de wet van 2001.
31. Het ontwerp beoogt aan de voormelde verenigingen een nieuwe taak van algemeen belang toe te kennen, namelijk dat zij "[...] *de leden [kunnen] ondersteunen met initiatieven die betrekking hebben op de opleiding van personeelsleden van de vereniging of van personeel van de leden met als doel hun specialisatie, evenals met voortdurende vorming van personeelsleden van de leden*". De memorie van toelichting verduidelijkt met name het volgende: "*De wijziging van de regelgeving zou zorgen voor een goede werking van de betrokken organisaties en voor een voldoende instroom van geschikt personeel. Ze zou tevens voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op externe consultants of dat verdragen op het vlak van IT optreden.*" Als zodanig **levert** de toevoeging van deze taak aan de betrokken verenigingen **a priori geen problemen op vanuit het oogpunt van gegevensbescherming**, voor zover de daaruit voortvloeiende verwerkingen van persoonsgegevens worden beperkt tot wat noodzakelijk is voor de voorbereiding, het aanbod, de organisatie en, in voorkomend geval, de evaluatie (zowel van de deelnemers als van de organisatoren/opleiders) in het kader van de opleidingen. Dergelijke gegevensverwerkingen kunnen immers gemakkelijk worden voorzien

²¹ Historisch gezien werd artikel 17 bis van de KSZ-wet, in zijn oorspronkelijke versie en wat het principe betreft, in de KSZ-wet ingevoegd bij artikel 14 van de wet van 4 mei 1999 *houdende fiscale en andere bepalingen*, waarbij ditzelfde artikel bij amendement in het oorspronkelijke ontwerp van deze wet werd ingevoegd. Zie *Parl. St.*, Kamer van volksvertegenwoordigers, gewone zitting 1998-1999, nr. 2073/4. In de verantwoording van dit amendement wordt aangegeven dat het geïnspireerd was op artikel 39 ter van de wet van 29 juni 1981 *houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers*, dat "*reeds in een mogelijkheid tot vereniging voor de uitvoering van informaticawerkzaamheden voorziet in hoofde van de parastatalen van sociale zekerheid werkzaam in het stelsel van de werknemers en de Kruispuntbank van de sociale zekerheid*".

²² Artikel 17 bis van de KSZ-wet verwijst zelf met name naar de federale overheidsdiensten, de federale publiekrechtelijke rechtspersonen en de verenigingen bedoeld in artikel 2 van de wet van 2001 zelf.

door de verankering in de wet van een opleidingsopdracht inzake informatiebeheer en informatieveiligheid en brengen in beginsel een geringe inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich mee.

32. Deze veronderstelling van een geringe inmenging dient evenwel te worden **genueanceerd indien** het slagen voor de beoogde opleidingen een voorwaarde zou vormen voor het behoud van een betrekking in een bepaalde functie voor de betrokkenen, met als gevolg bij mislukking het verlies van die betrekking (ontslag, mislukking van de stage met het oog op een vaste benoeming). In dit verband vermeldt de memorie van toelichting dat de mogelijkheid voor de vereniging om opleidingen te organiseren haar immers in staat stelt om *"op zoek gaan naar personen die over de juiste competenties beschikken maar (nog) niet de juiste opleiding hebben genoten om een specifieke functie op te nemen. De wijziging van de regelgeving zou zorgen voor een goede werking van de betrokken organisaties en voor een voldoende instroom van geschikt personeel."*
33. Op vragen hierover antwoordde de aanvrager het volgende: *"De wijziging van artikel 17bis van de wet van 15 januari 1990 moet de vermelde organisaties de mogelijkheid bieden om opleidingen te organiseren en beoogt als dusdanig geen verwerking van persoonsgegevens. Er geldt in hoofde van een werknemer geen verplichting tot vorming met het oog op het behoud van zijn tewerkstelling. Het gaat eerder om het afstemmen van de jobopportunities van de betrokken werknemers en de noden van de betrokken organisaties."* De Autoriteit neemt er akte van. Dat het slagen voor een opleiding een voorwaarde zou vormen voor het behoud van een betrekking (of het nu gaat om een betrekking bij/via een van de verenigingen, of bij/via een van de leden van deze verenigingen) vormt een belangrijk element van doeleinde dat in het betrokken normatieve kader tot uiting zou moeten komen. Zo zou bijvoorbeeld, indien het behoud van een functie binnen een federale overheidsdienst of binnen een van de verenigingen daarvan afhankelijk zou zijn, een bepaling in een koninklijk besluit daarin moeten voorzien²³. Evenzo zou het ter beschikking stellen van personeel niet afhankelijk mogen worden gesteld van het slagen voor dergelijke opleidingen door het betrokken personeel. In het tegenovergestelde geval zou de toegang tot de uitoefening van een functie worden belemmerd en zou de inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen groter zijn.
34. Dit gezegd zijnde, wijst de Autoriteit, **naast deze opleidingsopdracht**, de aanvrager erop dat **artikel 17bis van de KSZ-wet en artikel 2 van de wet van 2001 niets bepalen over een eventuele omkadering van de verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor de betrokken verenigingen verantwoordelijkheid zouden dragen (in voorkomend geval als verwerkingsverantwoordelijke)**. Reeds in 2001 benadrukte de Raad van State in zijn advies over het ontwerp van de wet van 2001 het volgende: *"De keuze van de stellers van het om advies voorgelegde ontwerp*

²³ Ter herinnering: de bevoegdheid van de Koning ter zake vloeit rechtstreeks voort uit de Grondwet (zie de artikelen 37 en 107, tweede lid, daarvan).

om de mogelijkheid te creëren taken inzake informatiebeheer en -veiligheid van de overheid toe te vertrouwen aan (een) vereniging(en) zonder winstoogmerk, doet tal van problemen ontstaan waarvoor het ontwerp geen oplossing aanreikt.”²⁴ **Hoewel het vanzelfsprekend is dat, wat betreft de normatieve omkadering van de verwerkingen van persoonsgegevens, artikel 17 bis van de KSZ-wet en artikel 2 van de wet van 2001 moeten worden gelezen in samenhang met de regels die overigens van toepassing zijn op de betrokken leden**²⁵, moet worden vastgesteld dat **deze bepalingen niet toelaten te bepalen welke verwerkingen van persoonsgegevens zij mogelijk maken, noch welke verantwoordelijkheden daarmee gepaard gaan**. Zowel de formulering ervan, als in het bijzonder de begrippen “werkzaamheden”, “informatiebeheer” en “informatieveiligheid”, zijn zeer ruim²⁶. Bovendien voorzien zij *a fortiori* niets wat betreft de verantwoordelijkheden inzake de verwerkingen van gegevens die in voorkomend geval aan deze verenigingen kunnen worden toegerekend²⁷. De grote diversiteit van de potentieel betrokken instanties draagt bovendien bij tot de ruime mogelijkheden inzake gegevensverwerking.

35. Hierover bevestigd, preciseerde de aanvrager het volgende:

“De verenigingen zonder winstoogmerk Smals en eGov organiseren vooral vormingsdiensten, die kunnen worden gebruikt door elke organisatie afzonderlijk. Het is elke organisatie afzonderlijk die op basis van haar HR-beleid en HR-

²⁴ Raad van State, advies van 1 januari 2001, *Parl. St.*, Kamer van volksvertegenwoordigers, nr. 50-1150/001, p. 9. En de Raad van State vervolgde:

“Zo rijzen, bij voorbeeld, vragen omtrent de regels die van toepassing zullen zijn op de terbeschikkingstelling van het personeel van de op te richten vereniging(en) zonder winstoogmerk aan de leden ervan [...], omtrent de inpassing van die vereniging(en) in de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, die in haar geheel van toepassing zal zijn, omtrent het overheidstoezicht op die vereniging(en), omtrent het waarborgen van de vertrouwelijkheid van de gegevens waarvan de personeelsleden van die vereniging(en) bij het uitoefenen van hun opdracht kennis krijgen en omtrent de toepasselijkheid van de regelgeving inzake de belasting over de toegevoegde waarde.” (in vet aangeduid door de Autoriteit)

Dit gezegd zijnde, is het niet aan de Autoriteit om zich uit te spreken over de gevolgen van het ontwerp voor de toepassing van andere regelgeving (wet van 1921, btw, overheidsopdrachten, enz.), aangezien dit onder de bevoegdheid van de Raad van State valt.

²⁵ In reactie op het advies van de Raad van State had de opsteller van het voorontwerp destijds het volgende aangegeven:

“Wat betreft de opmerking van de Raad van State als zou het voorliggende wetsontwerp geen oplossingen aanreiken voor een aantal problemen, dient evenwel te worden aangegeven dat dit wetsontwerp moet gelezen worden in het licht van de reeds geldende reglementering inzake bv. de toewijziging van overheidsopdrachten, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de belasting over de toegevoegde waarde. De in uitvoering van dit wetsontwerp opgerichte verenigingen zonder winstoogmerk zijn uiteraard onderhevig aan deze reglementeringen. Dit hoeft niet opnieuw bevestigd te worden in dit wetsontwerp. De bepalingen van deze reglementeringen geven een afdoende antwoord op de thema's die de Raad van State in zijn advies aangeeft.”

²⁶ **Opmerking:** wat dit punt betreft, is de Autoriteit overigens, *in de logica van het positief recht* waarop de activiteiten van de betrokken verenigingen zijn gebaseerd, niet zeker of zij de juridische reden ziet waarom de opleidingsopdracht van de vzw's specifiek en expliciet tot een volwaardige taak van algemeen belang zou moeten worden verheven. Zouden de *werkzaamheden inzake informatiebeheer en -veiligheid*, zonder afbreuk te doen aan de opmerkingen van de Autoriteit in het kader van dit advies, dan niet ook opleidingsactiviteiten voor het personeel kunnen omvatten?

Wat gegevensbescherming betreft, lijkt het in ieder geval coherenter om *alle activiteiten te preciseren* die door de verenigingen worden uitgevoerd in het kader van informatiebeheer en -veiligheid (zie overweging nr. 36).

²⁷ Wat het belang van dit onderwerp betreft, zie de eerdere uiteenzettingen in de overwegingen nrs. 13-14.

verantwoordelijkheden deze vormingsdiensten kan gebruiken en desgevallend in dat kader overgaat tot het verwerken van persoonsgegevens."

36. Echter, enerzijds lijkt de vzw EGov (EGov Select?) gericht te zijn op de rekrutering van personeel en de terbeschikkingstelling van technisch personeel aan bepaalde overheidsinstanties²⁸. Anderzijds ontplooit Smals veel ruimere activiteiten, zoals overigens blijkt uit de algemene bewoordingen die in het positief recht worden gebruikt²⁹. Zo blijkt uit de website van Smals dat de volgende activiteiten worden verricht: het ontwerpen en bouwen van informaticatoepassingen³⁰; het aanbieden van een oplossing voor beveiligde en gecontroleerde toegang tot netwerken van instellingen, met inbegrip van e-mail en toepassingen³¹; het evolutieve en correctieve onderhoud van bestaande toepassingen³²; het aanbieden van verschillende soorten infrastructuur (datacenters, storage services, informatienetwerken, enz.)³³; het aanbieden van diverse ondersteunende diensten³⁴. De statuten van Smals vermelden zelf, onder de titel "Algemeen", het volgende: "*De belangrijkste activiteiten voor de realisatie van dit doel is dienstverlening op het vlak van exploitatie- en infrastructuurdiensten, IT-projecten en onderhoud, IT-adviesverlening en de terbeschikkingstelling van gespecialiseerd IT-personeel.*"

37. Met andere woorden, de opmerking van de Autoriteit in overweging nr. 34 blijft relevant.

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit de volgende mening toegedaan:

- 1.** Het ontwerp machtigt de KSZ niet overeenkomstig artikel 7.2 van de Datagovernanceverordening (**overwegingen nrs. 5-7**);
- 2.** Het dispositief van het ontwerp zou veeleer en duidelijker moeten bepalen dat de KSZ als opdracht heeft de rol van centraal informatiepunt als bedoeld in artikel 8 van de Datagovernanceverordening te vervullen, alsmede de rol van bevoegd orgaan voor de technische bijstand als bedoeld in artikel 7, 1. en 4., a) tot en met e), van de

²⁸ Zie <https://egovselect.be/nl/over-egov-select>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

²⁹ Zie overweging nr. 29.

³⁰ Zie <https://www.smals.be/nl/wat-we-doen/toepassingen>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

³¹ Zie <https://www.smals.be/nl/wat-we-doen/toepassingen/mobile-device-management>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

³² Zie <https://www.smals.be/nl/wat-we-doen/toepassingen/exploitatie>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

³³ Zie <https://www.smals.be/nl/wat-we-doen/infrastructuur/datacenter-services>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

³⁴ Zie <https://www.smals.be/nl/wat-we-doen/ondersteunende-diensten>, laatst geraadpleegd op 13/01/2026.

Datagovernanceverordening en in de artikelen 5 en 14 van de KSZ-wet, in het kader van verzoeken tot toegang met het oog op hergebruik van sociale persoonsgegevens die, met tussenkomst van de KSZ, toegankelijk zijn bij de instellingen van sociale zekerheid krachtens artikel 14 van de KSZ-wet (**overwegingen nrs. 8-12**);

3. Het ontwerp zou moeten specificeren dat de KSZ verantwoordelijk is voor de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar opdrachten als centraal informatiepunt als bedoeld in artikel 8 van de Datagovernanceverordening en als bevoegd orgaan voor de technische bijstand als bedoeld in artikel 7, 1. en 4., a) tot en met e), van die verordening en in de artikelen 5 en 14 van de KSZ-wet (**overwegingen nrs. 13-16**);

4. Het dispositief van het ontwerp moet expliciteren dat de uitzondering slechts van toepassing is wanneer de betrokken gegevens niet kunnen worden meegedeeld aan het Rekenhof binnen een termijn die de goede uitvoering van de concrete opdracht die het uitvoert, waarborgt. Het is aan het Rekenhof om dit te motiveren en te documenteren in het kader van zijn verplichting inzake *accountability*, als verwerkingsverantwoordelijke. Deze mogelijkheid mag op geen enkele wijze afbreuk doen aan het beginsel van minimale gegevensverwerking (**overwegingen nrs. 19-0**);

5. Het dispositief van het ontwerp, of minstens van het koninklijk besluit dat ter uitvoering daarvan zal worden genomen, zoals de Autoriteit reeds heeft aangegeven in overweging nr. 25 van haar advies nr. 10/2025, moet uitdrukkelijk verwijzen naar de wetgeving en de concrete bepalingen die de opdrachten van het Rekenhof vaststellen en die aanleiding kunnen geven tot een verwerking van sociale persoonsgegevens die beschikbaar zijn bij de instellingen van sociale zekerheid. Voor het overige, wat betreft de toepassing van het beginsel van minimale gegevensverwerking, verwijst de Autoriteit naar haar advies nr. 10/2025 (**overwegingen nrs. 24-28**);

6. Uit het ontwerp blijkt duidelijk dat de verenigingen Smals en Egov Select de verwerkingen van persoonsgegevens zullen kunnen uitvoeren die noodzakelijk zijn voor de voorbereiding, het aanbod, de organisatie en, in voorkomend geval, de evaluatie (zowel van de deelnemers als van de organisatoren/opleiders) van opleidingen op het gebied van informatiebeheer of informatieveiligheid (**overwegingen nrs. 29-31**). Deze verwerkingen vormen een geringe inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, voor zover zij niet als voorwaarde gelden voor het behoud van een betrekking of functie (**overwegingen nrs. 32-33**);

7. Naast de in het ontwerp beoogde opleidingsopdracht wijst de Autoriteit de aanvrager erop dat artikel 17*bis* van de KSZ-wet en artikel 2 van de wet van 2001 niets bepalen over een eventuele omkadering van de verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor de betrokken verenigingen verantwoordelijkheid zouden dragen (in voorkomend geval als verwerkingsverantwoordelijke) (**overwegingen nrs. 34-37**).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur